

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

Quod via abnegationis & patientiæ via est ascendenti post Christum in
cœlum. Serm. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

1. Cor. 1.

Aquæ pal-
lio Christi
quomodo
diuidantur.
4. Reg. 2.

neamus. Sequamur exemplum eius necesse est, & regnum cœlorum quanti illi constat, tanti nos quoque comparemus. Ita enim comparabimus: sed hoc hoc quidem, nisi per ipsum. Quid enim sunt opera nostra, quid patientia nostra ad regnum cœlorum? Sed proinde hoc dictura sit, si in primo ascensu socij fuerimus passionis, in altero confortes erimus & gloria. Ad hanc gloriam nos inuitat Christus, ad hanc nos expectat, ad hanc nobis viâ quocumque parat, cū nos castigando, cū nostra desideria praua præpediendo, cū conuulsos illicitos refrenando, cū ad meliora nos impellendo fatigat. Quæ cū hilariter de manu eius accipimus, cū gratias agentes, æquanimiter sustinemus, pallium quod Christo cecidit, leuamus. Hoc pallio tribulationum aquas, vt Hælisæus, quæcunque occurrerint percutientes diuidimus, vt sicco, hoc est, inoffenso pede transeamus. Quippe, cū nihii sic tentationum fluctus comprimat, nihil aduersitatum vndas aded mitiget, nihil patientibus pericula non excludat, quam Dominum nostrum Iesum Christum pro peccatis nostris ex charitate, vt nos redimat, patientem contemplari, omnia quæ super nos venire permittit, de manu ipsius accipere, ac in eius beneplacitum penitus nos illi resignare, vt pote qui nihil magis quam salutem nostram diligens, cuncta in vtilitatem nostram instituit: propterea ab omni creatura benedicendus atque laudandus in secula, Amen.

IN EADEM SOLENNITATE.

*Quod via abnegationis & patientia via est ascendendi post Christum
in cœlum. Sermo II.*

Ioan. 14.

Via post
Christum
ascendendi
in cœlum
quæ sit.
Matth. 7.

Augustin.

1. Cor. 13.
1. Pet. 2.

Ascendit iter pandens ante eos. Mich. 2. Charissimi fratres, ascensione Iesu Christi Domini nostri in cœlum hodie colimus, vnde certantibus fidem, hominibus quoque cœlorum esse reuerentiam portam. Habemus nihilo minus spem firmam introeundi post Iesum, tanquam post regem milites, post caput membra. Aperta nobis est porta, & via quæ illam ducit, nobis manifesta est, Christus ipse nobis est via. In se namque docuit monstravit viam qua perueniamus ad cœlum. Vita eius via nostra est. Scimus, charissimi fratres, quomodo vixerit, quomodo passus, quomodo mortuus sit Christus, quomodo deinde resurgens ascenderit in cœlum. Hanc imitationis viam necesse nos ambulare. Ipsa enim est arcta illa, quæ ducit ad viam, quæ Christus non solis solitarijs, sed omnibus pariter beatam vitam ingredi cupientibus instituit. Non est quæ inquiras alia via (etiam si in monasterio non fueris) nisi hæc arcta & angusta, quam Christus ipse prior ambulauit. Hanc non dedignetur ambulare homo peccator, quæ præiuit homo Deus. Euigilia igitur nunc (vt verbis vtar beati Augustini) omnis anima Christiana, & si in te eminet virtus charitatis, quæ omnia sustinet, domini tui imitare vestigia. Christus enim, ait Petrus Apostolus: pro nobis passus est, vobis relinquens exemplum, vt sequamini vestigia eius. Et si ille propter te de cœlesti sede ad terrena descendit, tu propter te fuge terrena, appete cœlestia. Si dulcis est mundus, dulcior est Christus. Si amarus est mundus, omnia propter te sustinuit Christus. Via tibi factus est ipse Saluator. Vides etiam, & quæris quod dicitur

ducat hæc ipsa via? Ad veritatem & vitam ipsa ducit. Si amas veritatem, & si
 amas vitam, & cupis ad veritatem & ad vitam venire, à via noli errare. Video,
 inquis, viam, sed amara est, aspera est. *Ardua enim & angusta est via, quæ ducit
 ad vitam.* Christus transiit, & adhuc aspera est? Caput transiit, & adhuc
 membra trepidant. Sed Christus, inquis, Deus est & homo, ego autem homo.
 Tot millia martyrum transferunt, & adhuc tibi aspera est? Transferunt se-
 nes, transferunt iuvenes, transferunt pueri, puellæ transferunt viam quam ti-
 mebas, tritam tibi fecerunt. Ambula ergo viam, securus ambula. Quid enim
 metuis in hac vita? Mortem? Et mortem times, qui ad vitam curris? Hæc
 beatus Augustinus.

Christo igitur per aspera incedente sanctisque omnibus per eandem vi-
 am, puta per tribulationes multas sequentibus, quis posthac super terrena-
 rum consolationum inopia, quis quod societatibus atque lætitijs mundanis
 non debeat interesse, doleat? Quis pœniteat, quod relicto seculo, deserta et-
 iam via illa lata, quæ ducit ad interitum, monasterium ingressus est? Quis
 grauatum se clamabit, quod sibi non liceat malè agere, & ad infernum curre-
 re? Quis murmuret contra benè agendi necessitatem? O necessitatem omni-
 no felicem, compelli ad honestiora, ad meliora, ad beatam denique vitam.
 At rursus, quam infelix libertas, licentia dicerem, effreni cursu præcipitem
 se dare in amicitiam mundi, quæ inimica est Deo, & in latam viam quæ du-
 cit ad perditionem: sic nihilominus miserum est pœnitere de inchoata pœni-
 tentia, tritari aut conqueri de via cepta ad regnum celorum. Sed via, in-
 quit aliquis, displicet, quia angusta & carni contraria est: Et quare non co-
 gitatur simul viæ terminus, vita beata? Nunquid & illa displicet? Porro si pa-
 tria, videlicet beata vita, placet, non displiceat etiam necesse est ad patriam
 via: idque non solum monacho, sed omni etiam Christiano. Proinde siue in
 seculo siue in monasterio viuatur, si post mortem volumus gaudere in celo,
 necesse est Christum imitari, qui per angustam nos ducit viam, quamdiu su-
 mus super terram. Ambulemus igitur charissimi, & perfecto desiderio imi-
 tandi post Christum ambulemus, memores vocationis nostræ, memores pri-
 mi propositi nostri, quod eam ob rem huc venimus. Amplectamur toto cor-
 de quicquid professio nostra, quicquid superiorum ordinatio, quicquid pro-
 uidentia diuinæ dispensatio, quicquid fraternæ charitas, quicquid obedien-
 tia, quicquid communis utilitas aut necessitas à nobis exquirat: idque quale-
 cunque hoc sit, cum feruore & hilaritate, proprijs voluntatibus ac priuatis
 commodis quibuscunque anteferendo. Semper versetur in cordibus nostris
 sententia illa Bernardi, statutis nostris etiam nobis commendata: Spiritus
 sanctus illa hora gratum non recipit, quicquid aliud quam debes, neglecto
 eo quod debes, obtuleris. Saul, quia quod voluit, non quod iussus fuerat, fe-
 cit, à Domino reprobatus fuit. Et certè nisi propheta aliter mandasset, com-
 parado ipsa opera inter se melius (quod Saul elegit) videbatur, id est, Dño pe-
 cora sacrificare, quam absque diuino cultu ea mactare. At modo accedente
 dominica iussione per prophetam, quod alioqui vilius fuerat, iam non vilius,
 sed dignius, nec deinceps arbitrarium, sed deinceps necessarium erat. Et id-
 ed Saul peccauit, propterea quod offerendo Domini neglexit voluntatem:
 nec

Act. 14.

Necessitas
 felix quæ.
 Libertas in
 felix quæ.
 Iacob 4.
 Matth. 7.

Luc. 13.

Bernardus.
 1. Reg. 15.
 Saul cur
 fuerit repro-
 batus.

nec profuit ei, sed nocuit quod fecit. Quam timendum est fratres, quam dolendum, multos homines labores suos, o rationes suas, opera sua licet alias bona non solum perdere, sed saepenumero etiam cum Dei contumelia facere & poena se reos efficere, cum propter haec propria, ad quae illo tempore non tenenter obligati, alia interim omittunt quae debent. Et hoc de bonis operibus interim dictum sit, quorum occasione intermittuntur debita. Quid de inutilibus, ne dicam perniciosis, sentiendum est, propter quae illa quae interea deberent fieri negliguntur? Consultissimum igitur ac necessarium est quod venerabilis Ioannes Gerson non monachus, sed monastico imo diuino spiritu praeditus, scribit cuidam Carthusiensi, inter alia sic monens: Confidetur religiosus quoniam bonorum nostrorum Deus non eget, atque proinde melior est obedientia quam victima. Propterea cenferi debeat pro regula generali, illud esse melius, illud pulchrius, illud nobilius, illud vtilius, delectabilius & honestius, quod est obedientiae proximus: sit illa res in qua obediatur, vilis, abiecta, turpis, inutilis, laboriosa, vana, stulta, quantumlibet inhonesta, solo peccato excluso. Haec Gerson.

Ioannes
Gerson.
Psal. 15.
1. Reg. 15.

1. Pet. 2.
Matth. 7.
Luc. 13.
Luc. 9.
Via arcta ad
regnum du-
ces caelorum,
circa quid
potissimum
vertetur.
Monasticae
vite scopus
quis sit.
Abnegatio-
nem euangeli-
cam cur
religiosis
maxime
inuideat
diabolus.
Quibus mo-
dis religio-
sum ad sta-
tus sui discipli-
centiam in-
ducere nititur
diabolus

Vt ergo coeperam dicere, ad monasterium venimus, vt Christi sequamur vestigia, viam arctam & angustam ambulantes: quae versatur potissime circa sui abnegationem, dicente Christo: *Qui vult post me venire, abneget semetipsum, & tollat crucem suam & sequatur me.* Non est crux maior, quam seipsum abnegare, amatoribus propriae voluntatis: & cum torqueamur circa multa, & undique angustemur (licet interdum leuissima ac propè nulla sint quae nos angustant) has tamen angustias pariunt nobis priuatus amor, voluntas propria, & immortificatio nostra. Tanto igitur minus patitur, tanto pacem habet vnusquisque maiorem, quanto magis abnegauerit semetipsum. Quapropter cum studium monasticae vitae ac scopus sit puritas cordis, exercitia media religionis, omnia penè versantur circa sui abnegationem, sine qua nulla speranda est puritas. Huic propterea quod vberimos omnium virtutum fructus germinet, maxime inuideat diabolus, ac omni malignitatis suae studio nititur varijs modis inde monachum abducere. Suadet nouitijs (quos carnalibus non potest vitijs pellicere) in seculo multas esse occasiones praecleariores beneficiendi, ac animas Deo lucrandi, ad quae possit esse idoneus, ac citra imperium alienum fore magis deuotus, quam vt se stringat ad has obseruantias monasticas frigiditas, atque (vt mentitur) inuitas. Promittit in seculo aut alio statu mendax futura omnia tranquillitas, tolerabilia, suauitas: hic verò cuncta dura & insipida: illic victurum sanctè, hic tepidè. Innumera eiusmodi exaggerat, vt ad displicentiam sui status nouitium inducat: suadet in seculo nihilominus (vt dixi) posse saluum fieri, atque animas praeter multas bono exemplo posse lucrari. Quare tandem haec? Nunquid vt profectum suadeat, aut aliquem efficiat? Minime. Sed vt tepidum reducat ad vomitum, hoc est, vt à bono statu à monasterio abducatur (à quo nunquam abducere niteretur, nisi statum nouitio saluberrimum futurum in modis cognosceret) Abductum autem atque iam semel victum in seruum possideat, & per eundem alios seruos multos obtineat. Verè si in monasterio tibi, quisquis es, molestum est angustam incedere viam, & Christum sequi, vbi omnes sequuntur, & vbi adsequendum alij hortantur verbo, alij trahunt exemplo

alij societate inuitant, alij oratione iuuant, quomodo tu solus in seculo per angustam viam incedes, aut quid spei tibi esse potest, quod ibi religiosius viuas, vbi ante offendes centum, qui à bono abducant, quam vnum qui bene consulat? Si apud ignem positus calorem non sentis, in pruina & niue confitutus vnde calefies? Si Deo seruientibus mixtus in monasterio non compungeris, vbi lectiones, monita, exempla atque id genus alia permulta habes, quæ ad pietatem vrgent: sed manes ad diuina acediosus, fastidiosus ad omnia, quando inter mundanas societates: quando inter pocula & symbola, quando inter puellarum greges, quando inter nugas & ocia vana in seculo Deo efficiaris deuotus?

Vana igitur & mendax est diaboli omnis illa promissio à felici statu & vocatione diuina machinantis abducere. Quippe (vt verbis loquar Gersonis) qui non habet efficacius malignandi machinamentum, quam si possit huiusmodi suadere displicentiam status sui iam assumpti iamq; professi. Et hoc facere conatur, nunc sub velamine maioris vtilitatis in alia vocatione, vt in prædicando, nunc sub figmento quietis contemplatiuæ, nunc sub arrogantiæ scientiæ amplioris, nunc sub vmbraculo, quasi omnia sint inutilia, quæ agit in vocatione sua, prosequendo singula & annihilando (ieiunia, vigiliæ, prolixitas cantus & horarum, solitudo grauis & iuge silentium cum similibus sint pro exemplo) subiungens quod Deus solum inspicit cor, & corporalis exercitatio ad modicum vtilis est, addendo: Vt quid denique perditio hæc? Poterat enim vnguentum suum, vt sibi videtur, venundari multo, & non sic deperiret. Hæc Gerson. Eiusmodi autem & alia dicit spiritus seductor instabilibus cellitis, vnumquemque secundum naturalia & consuetudines illius, quibus perspicit infirmiores, & ad lapsum procliuiorem tentans, vt de cella salutis in viam perditionis reducat, aut de feruore primo in acediam teporemq; inextricabilem pertrahat, quo videantur in monasterio grauiam impossibilia & insipida omnia. Nec quæ passioni huic queant mederi, assumuntur remedia, videlicet legendi, orandi operandiq; assiduitas, & instantia resistendi: sed quæ morbum augent, vt sunt consolationes secundum carnem, ocium, euagatio mentis, curiositates, nouitates, confabulationes, edendi bibendiq; delectationes quaruntur, vt corpore quidem versetur nouitius in deserto, animo verò in Aegypto. Certè si semper nobis hic esset viuendum, non mirum fortassè videretur, pro abundantia, temporalium & rerum & delectationum niti. At cum vita nostra (cuius ne vnum quidem momentum nobis certum restat) via duntaxat est ad veram, stabilem perpetuamq; vitam, ita nobis viuendum est, hoc est, ita nobis ambulandum est, vt ad veram vitam, ad beatam patriam nostram peruenire nobis liceat. Atqui Sanctorum omnium sententia est, vt per tribulationes multas oporteat intrare in regnum cælorum. Vtrò igitur hanc viam amplectamur, nec aliam quæramus. Consolabitur nos amor & desiderium patriæ cælestis, vt propè nihil æstimemus, quicquid huius amore pertulerimus. Id ipsum sentit, id ipsum hortatur quoque diuus Augustinus dicens: Cum sequeris viam Christi, non tibi seculi prosperitates promittas. Per dura ambulauit, sed magna promittit. Sequere. Noli tantum attendere qua iturus es, sed & quo venturus sis.

1. Reg. 16.
Prou. 14.
1. Tim. 4.
Matt. 26.

Remedia
contratenta-
tiones.
Fomenta
tentationū.

Vita præsens
comparatur
via.

Act. 14.

Augustin.

Tole.

Labores huius vite qui sint parui respectu felicitatis æternæ.

2. Cor. 11.

Lucæ 20.
Ephes. 6.
Rom. 8.
Matt. 7.
Luc. 13.

416
Tolerabis dura temporalia, sed ad lætitiã venies sempiternã. Si vis sustinere laborem, attende mercedem. Nam & operarius in vinea deficeret, nisi attenderet quid accepturus esset. Cum autem attenderis quid sis accepturus, omnia erunt tibi vilia quæ pateris, nec digna æstimabis pro quibus illud accipias. Miraberis tantum dari pro tantillo labore: Nam utique fratres pro æterna requie, labor æternus subeundus erat. Aeternam felicitatem accepturus æternas pæsiones sustinere deberes. Sed si æternum sustineres laborem, quando venires ad æternam felicitatem? Ita fit vt necessaria temporalis sit tribulatio tua: qua finita venias ad felicitatem infinitam. Sed planè fratres possent esse longa tribulatio pro æterna felicitate: Verbi gratia, vt quoniam felicitas nostra finè non habebit, miseria nostra & labor noster & tribulatio nostra diuturnæ essent. Nã etsi mille annorum essent, appende mille annos contra æternitatem. Quid appendis cum infinito quantumcunque finitum? Decem millia annorum, decies centena millia, si dicendum est, & millia millium, quæ finem habent, cum æternitate comparari non possunt. Huc accedit, quod non solum temporalem voluit laborem tuum Deus, sed etiam breuiem. Paucorum dierum est tota vita hominis, etiam si læra duris non miscerentur, quæ plura & longiora sunt certè quam dura: & idèd breuiora & pauciora sunt dura, vt durare possimus. Si ergo per totam vitam suam in laboribus & in ærumnis esset, in doloribus & in tormentis, in carcere & in plagis, in fame & siti, omnibus diebus, horis omnibus per totam vitam suam vique ad ætatem senectutis, pauci dies sunt tota vita hominis. quo labore transacto veniet regnum æternum, veniet sine fine felicitas, veniet æqualitas Angelorum, veniet hæreditas Christi, veniet cohæres Christus. Pro quanto labore quantum mercedem accipimus? Hæc Augustinus. Nos igitur charissimi, quia arctam & angustam viam sumus amplexi, in ea ambulemus. Nulla nos tentatio vincat, nulla tribulatio frangat, nulla pusillanimitas deiciat, nulla nos accidia fatiget. Nunquam enim diabolus, nunquam mundus, nunquam propria carnis fragilitas poterit nobis nocere, si per bonam voluntatem noluerimus nobis ipsis deesse. Nec Deo seruire erit molestia, vbi à corde excisa fuerit accidia. Videtur quidem arcta & angusta via, sed dilatatur spe & charitate. Est etiam brevis, quam sequitur gaudium beatæ & interminabilis vitæ, gaudium immensum & infinitum. Ad quod felicissimè nos vocauit, & huc nos in viam, imò quasi in portam, per quam mox introeamus in requiem illam beatam, constituit Iesus Christus Dominus noster in secula benedictus, Amen.

IN EADEM SOLENNITATE.

De laude obedientie, & de tribus qua ab obedientiam retrahunt.
Sermo III.

Humiliauit semetipsum, factus obediens vsque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod & Deus exaltauit illum, & donauit illi nomen, quod est super omne nomen, vt in nomine Iesu flectatur omne genu, caelestium, terrestrium & infernorum, & omnis lingua confiteatur, quia Dominus noster Iesus Christus in gloria est Dei Patris. Ad Philipenses 2. Christo ad Patris dextram exaltato charis-